

будівництво об'єктів інфраструктури – автомобільних і залізних доріг, електрифікацію і т. ін., ніж на видобуток вуглеводнів і мінералів.

Але все ж таки у загальному вигляді активна інвестиційна політика є основою нафтової стратегії Китаю в Африці. Китай вже вклав в розвиток нафтогазової промисловості і супутньої інфраструктури країн континенту 30 млрд дол. Для зміцнення торгово-економічних зв'язків Китай використовує схему «кредит / інфраструктура в обмін на сировину». Кредити, надані Китаєм, погашаються у відповідь поставками різної сировини – нафти, бокситів і т.п. Відсоток по кредитах дуже низький (як правило, 1,25-1,5%), при цьому близько 70% кредитних коштів, згідно з домовленостями, витрачається на закупівлю обладнання і оплату послуг компаній з КНР.

Отже, економічні інтереси є основною причиною розвитку контактів Африки з зовнішнім світом. Уряд КНР шукає нові шляхи і розширює багатосторонню дипломатію, щоб перешкоджати проникненню розвинених країн на Африканський континент. У зв'язку з цим, китайське керівництво приділяє особливу увагу співпраці з ЕКОВАС та КОМЕСА, а також регіональними економічними організаціями Африки.

Економічне співробітництво також вигідне для обох сторін. Завдяки фінансовій допомозі КНР економіки багатьох країн Африканського континенту вийшли з депресії і спостерігаються ознаки подальшого економічного зростання, розвивається інфраструктура, підвищується рівень життя населення на континенті.

Список використаних джерел:

1. Мовчан М. П. Політичні та економічні інтереси Китаю на Африканському континенті. URL: http://soskin.info/userfiles/file/2015/3-4_1_2015/Movchan.pdf.
2. Дейч Т.Л. Китай в Африке: «неоколоніалізм» или «winwin» стратегия? *Контуры глобальных трансформаций: политика, экономика, право*. 2018. Т. 11. № 5. С. 119-141.
3. Hugon Ph. Les nouveaux acteurs de la coopération en Afrique. URL: <https://poldev.revues.org/118>.
4. Giles M. China in Africa: A Review Essay. URL: <https://www.researchgate.net/publica>.

ЗАХАРОВА О.В.,

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки та міжнародних економічних відносин,
Маріупольський державний університет*

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ СТАТИСТИЧНОЇ ОЦІНКИ НЕРІВНОМІРНОСТІ ТА ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ В АНАЛІЗІ МІЖНАРОДНИХ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Соціально-економічні процеси, що відбуваються у світовому господарстві не мають рівномірного характеру розвитку та відзначають головним чином постійною зміною прискорення або уповільнення темпів динаміки, а також певною концентрацією обсягів у окремих суб'єктів міжнародних економічних відносин, не винятком є й міжнародні інвестиційні процеси. Так, прями іноземні інвестиції розподіляються в межах світового господарства досить нерівномірно та можна стверджувати про асиметрію розвитку процесів міжнародного інвестування. Під впливом процесів глобалізації відбувається нерівномірна концентрація капіталів, посилюються міжкраїнові дисбаланси. У зв'язку з цим дослідження міжнародних інвестиційних процесів зумовлює доцільність застосування статистичних методів оцінки нерівномірності та диференціації розвитку.

До групи статистичних показників оцінки нерівномірності та диференціації відносять: *середнє та медіанне значення показника, середнє квадратичне відхилення,*

середньоквадратичний коефіцієнт варіації, децильний коефіцієнт диференціації [1]. Зазначені показники було застосовано для оцінки нерівномірності розподілу країн світу за показником накопиченого притоку ПІІ на душу населення за період 2011-2020 рр.

Так, на рис. 1 представлена динаміка світового показника ПІІ на душу населення, що свідчить про зростання рівня показника, який за даними 2020 р. склав 5323 дол. на особу, що на 12,5% вище рівня попереднього року та на 86% вище рівня 2011 р. (при цьому світовий показник вищий мінімального необхідного рівня ПІІ на душу у 500 дол.)

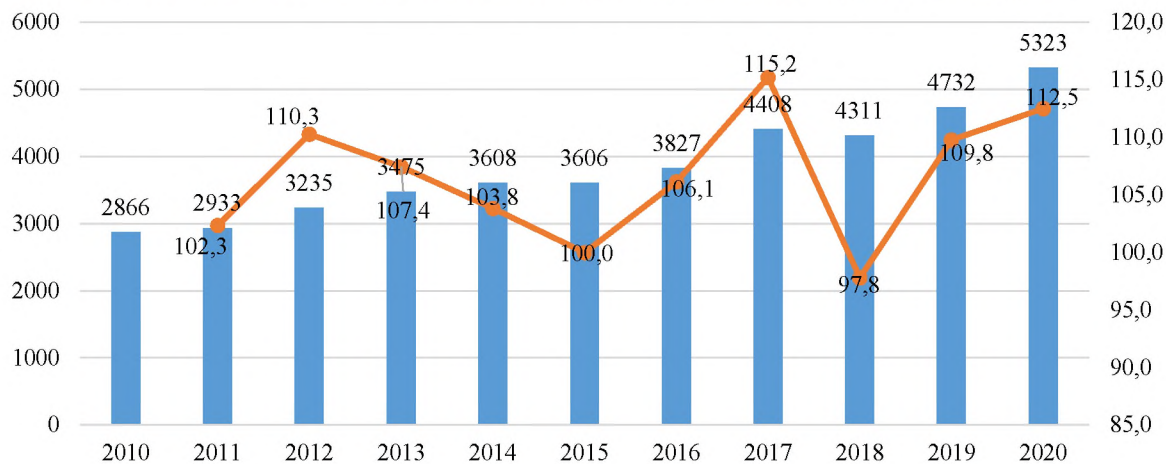

Рис. 1. Світовий показник ПІІ на душу населення, дол. США [1]

Однак, не зважаючи на достатньо високий рівень показника в середньому в межах світового господарства рівень диференціації між країнами дуже високий, про свідчать дані таблиці 1, в якій представлено десятку країн з найбільшим та найменшим розміром показника ПІІ на душу.

Таблиця 1

Найбільші та найменші країни світу за показником ПІІ на душу населення

Країна	ПІІ на душу, дол	Співвідношення зі світовим показником	Країна	ПІІ на душу, дол	Співвідношення зі світовим показником
Люксембург	1002208	188	Пакистан	161	0,030
Мальта	545603	102	ПАР	149	0,028
Кіпр	539720	101	Буркіна Фасо	144	0,027
Кайманові о-ви	359419	68	Бангладеш	118	0,022
Сінгапур	317139	60	Кірібаті	83	0,016
Ірландія	273412	51	Малаві	83	0,016
Гонг Конг	251418	47	Йемен	65	0,012
Швейцарія	176728	33	Непал	60	0,011
Нідерланди	168696	32	Афганістан	41	0,008
Китай, Макао	72264	14	Бурунді	20	0,004

Отже, Люксембург, Мальта та Кіпр характеризуються показником ПІІ на душу, що більш ніж в 100 разів перевищує середньосвітовий. Тоді як десятка найменш розвинених країн світу має показника ПІІ на душу, що складає лише 1-3% від середньосвітового показника.

В таблиці 2. наведені результати розрахунку показників нерівномірності та диференціації розподілу країн світу за ПІІ на душу.

**Показники нерівномірності та диференціації розподілу країн за показником ПІІ
на душу населення**

Показник	2011	2012	2014	2016	2018	2020
Середнє значення	109103,7	106212,1	128654,2	156729,3	164731,8	182982,3
Медіанне значення	2147,7	2436,9	2784,6	2926,9	3369,4	3494,9
Середнє відхилення	1114781,3	1245345,3	1538274,1	1918368,7	2052870,0	2224020,5
Коефіцієнт варіації	1021,8	1172,5	1195,7	1224,0	1246,2	1215,4
Перший дециль	138,4	161,0	178,5	185,2	204,2	273,3
Дев'ятий дециль	24977,4	27303,8	27377,4	29656,9	29282,9	32478,2
Коефіцієнт децильної диференціації	180,5	169,6	153,4	160,1	143,4	118,8

Отже, середній рівень показника більш ніж в 2 рази перевищує світовий. Медіанне значення свідчить про те, що половина країн має рівень ПІІ на душу, що не перевищує 3494,9 дол, що в майже в 6 разів нижче за середній рівень. Рівень варіації показника дуже суттєвий. Оскільки коефіцієнт варіації значно перевищує 33,3%, то сукупність країн світу за показником ПІІ на душу є суттєво неоднорідною. Зростання в динаміці коефіцієнту варіації свідчить про тенденцію посилення ступеня варіації, а отже й рівня диференціації показника. Для 10% найменш розвинених країн показник ПІІ на душу не перевищує 273,3 дол. у 2020 р. (в 3,1 рази вище рівня 2011 р.), тоді як показник для 10% країн з найбільшим залученим обсягом ПІІ, є вищим за 32478,2 дол. США (в 1,3 рази вище рівня 2011 р.). Як наслідок рівень диференціації між цими децилями складає 118,8 разів. Більш високі темпи динаміки показника першого дециля обумовлюють тенденцію зменшення рівня децильної диференціації (на 60% у 2020 р. порівняно з 2011 р.) при збереженні надмірно високого рівня варіації.

Для країн, що розвиваються, іноземні інвестиції залишаються вагомим фактором зростання, що забезпечує впровадження нових, передових технологій, збільшуючи тим самим продуктивність праці, розширюють обсяги експорту, стимулює виробництво та підвищення рівня зайнятості. Згідно з дослідженнями доповіддю МВФ збільшення ПІІ в країні на 10% по відношенню до ВВП підвищує економічне зростання в середньому на 0,3% [2].

Експерти UNCTAD [3] прогнозують пожвавлення інвестиційної діяльності, перш за все за рахунок зростання ПІІ в розвинених країнах світу на 15%, у тому числі внаслідок злиттів та поглинань, а також масштабної державної підтримці інвестицій. Незважаючи нестабільність глобального середовища, що викликано наслідками пандемії, військовими конфліктами, торговельними війнами та збереженням несприятливої глобальної кон'юнктури, що впливає на перспективи сприяння динаміки руху інвестицій, очікується зростання світових потоків ПІІ, що будуть спрямовані в харчову промисловість, сільське господарство, сферу інформаційно-комунікаційних технологій та фармацевтику.

Список використаних джерел:

1. Захарова О.В. Статистика. Навчальний посібник. Маріуполь: МДУ, 2020. 200 с.
2. UNCTADstat. URL: <https://unctadstat.unctad.org/EN/>
3. Фролова Т. О. Суперечності і асиметрії інвестиційної глобалізації. *Економіка та держава*. 2012. № 6. С. 31-36. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/6_2012/10.pdf
4. WORLD INVESTMENT REPORT 2021. INVESTING IN SUSTAINABLE RECOVERY. URL: https://unctad.org/system/files/official-document/wir2021_en.pdf